

Epifania 2022

När vi börjar ett nytt år är det viktigt att göra det med hopp och tillit till Guds försyn. Inte minst nu när vi riskerar att tycka att allt bara är så jobbigt, eftersom pandemin aldrig tycks vilja ta slut. Vi får naturligtvis inte heller förneka livets allvar och bortse från livets skuggsida. Men det är mitt i den ofta hårda verklighet där vi lever som vi kan ta till oss profeten Jesajas hoppfulla budskap från Herren till sitt hårt drabbade folk: ”Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer, och Herrens härlighet går upp över dig” (Jes 60:1). Det eviga ljuset har tänts mitt i vår värld, när Ordet blir kött, när Gud blir människa. Guds härlighet lyser redan nu upp världens och vårt eget mörker. Var och en av oss får ta emot detta budskap i sin livssituation: ”Över dig uppgår Herren, och hans härlighet uppenbaras över dig” (Jes 60:2). Det är ett stort ögonblick i en människas liv, när hon verkligen tar till sig denna stora nåd. Guds eviga härlighet och ljus lyser redan upp vårt liv och kan förvandla mörkret till ljus. Dagens högtid – Herrens uppenbarelse, Epifania – vill just försäkra oss, ja, hela världen om att Gud själv har trätt in i vår skapade verklighet för att uppenbara sin härlighet mitt i en sårad och lidande värld. Vi kan aldrig tacka honom nog för denna nåd. Vi kan alltid lära oss att öppna oss ännu mer för detta härlighetens ljus som i Jesus Kristus vill förvandla oss och hela vår värld.

Därför vill vi tillbe och tacka Gud av hela vårt hjärta. I dagens evangelium hör vi hur Österns vise, stjärntydarna, kommer för att hylla Barnet i Betlehem, det barn som är själva Ljuset som skall lysa upp hela vår värld: ”ljus av ljus, sann Gud av sann Gud”. I evangeliet sägs det tre gånger att dessa vise kommer för att hylla Barnet. På engelska använder man ofta ordet *worship* för att uttrycka denna grundhållning som vi troende skall ha inför den Gud som uppenbarat sig för oss. På svenska får vi ofta ta till lite olika ord: hylla, tillbe, vörda, lovsjunga, nedfalla. När Guds härlighet uppenbaras i all dess glans och ljus, måste vi alla glädja oss och falla ner i tillbedjan. ”Då, vid den synen, skall du stråla av fröjd, och ditt hjärta skall bäva och vidga sig” (Jes 60:5). För oss nutida kristna som ofta är lite blaserade och tvehågsna är det inte alltid så lätt att ta till oss denna grundhållning. Vi har sett och hört så mycket. Det är inte mycket som kan göra oss entusiastiska och upprymda. Men varje år på nytt kan Epifania, denna dag då Guds eviga härlighet strålar fram i Barnet, hjälpa oss att återupptäcka barnens spontana glädje och hänförelse inför det Barn som själv uppenbarar den himmelska härlighet som vi är kallade att få del av för all evighet.

Ibland är det lättare för den som kommer utifrån, från en tillvaro i mörker, våld och utsatthet, att öppna sig för ljuset, Jesus Kristus. I julklapp fick jag en bok av Sebastian Stakset som just heter ”Bara ljuset kan beseгра mörkret”. Där berättar

han, en känd rappare och kriminell, hur Jesus kommer in i hans värld och helt förändrar honom. Gud har blivit människa i Jesus Kristus för att frälsa alla människor, också dem som har bundits av mörkrets och ondskans kedjor. Evangeliets ljus måste få lysa för alla. Ingen är utestängd från Guds nåd och barmhärtighet. Hans härlighet har gått upp som ett ljus för hela världen. ”Tack vare Kristus Jesus är hedningarna genom evangeliet arvingar som vi, tillhör samma kropp som vi, och har del i löftet som vi” (Ef 3:6). Genom hela historien ser vi hur människor som tycks sitta fast i mörkrets kedjor kan förvandlas helt och fullt: förföljaren Saulus blir den store aposteln aposteln, den rika odågan Franciskus blir Guds lille fattige. I sin bok skildrar Sebastian Stakset en liknande process, som nu har gett honom kraft att hjälpa många att lämna kriminalitet och drogmissbruk för att följa Jesus helhjärtat.

Då borde det finnas hopp för oss alla, även oss som kanske inte har något digert brottsregister men ändå känner oss lite ljumma och halvdana som kristna. Guds härlighet har gått upp för alla, för var och en av oss. Därför är det så viktigt att vi tar emot detta härlighetens ljus i vårt halvmörker, i vår likgiltighet och ljumhet. Vi behöver ruskas om, inse att vi verkligen behöver ta emot Jesus på ett nytt och omvälvande sätt. Nyårslöftena har vi antagligen redan glömt bort, om vi nu gjorde några. Förresten kan vi aldrig bygga på oss själva, på våra egna utfästelser och löften. Det är bara på Jesus Kristus, hörnstenen som vår byggnad kan stå stadigt. Därför är det hans ljus som måste blända oss. Det är hans härlighet som måste tränga in i oss och driva ut allt mörker och all synd. Det är hans helighet som måste ta död på våra halvmesyrrer. Det är hans sanning som måste fördriva vår livslögn. Det är hans barmhärtighet som måste få vår själviskhet på fall.

Mötet med den levande Herren är det enda som kan ta kål på den gamla människans tyranni inom oss, så att den nya människan kan få en chans. ”Bara ljuset kan besegra mörkret”. Tänk om vi verkligen kunde ta detta budskap på allvar just idag, när vi får falla ner och hylla Barnet i Betlehem tillsammans med de vise. Då kan vi också få del av något av deras livsvisdom. De visa och heliga kan hjälpa oss att lära känna en tredje bok vid sidan av den heliga Skrift och skapelsens bok – *liber experientiae*, erfarenhetens bok – som den helige Bernhard av Clairvaux talar om. Där kan vi lära oss att känna igen hur Guds ljus uppenbarar sig mitt i vårt livs vanliga skeenden. Guds härlighet kan lysa upp vårt liv, även när allt tycks dystert och utsiktslöst. Bara vi ser på vår existens med trons, hoppets och kärlekens öga, kan vi upptäcka att Ljuset har uppenbarats mitt i den värld där vi lever. ”Herre, lys oss alltid och överallt med ditt himmelska ljus, så att vi håller fast i tro och kärlek vid honom som du skänkt oss... Jesus Kristus”. Då kan även pandemins dimmor skingras och den eviga härligheten skymta fram.